

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
ünneppnap kivételével)
mindennap délután
4 órakor.
Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szama 4 fillér,
vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétkü-
ldéssel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 ha-
sábos nonpareille sor 60
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 1 kor.

Az összetartás.

Néhány különböző eltérés a véleményekben széjjel választja az embereket egymástól. Leginkább a politikai életben. Ezzel szemben pedig a megegyező vélemények ritkán hozzák őket vissza ismét egy pártba. Okát ennek nem keressük. A gyűlölködésben van elrejtőzve s emberi sajátság.

Vannak esetek mégis, mikor a külön álló pártok a körülmények kényszerítő ereje folytán ismét összeállanak. Akkor, mikor a leglényegesebb kérdések vannak szóba, amiben nincs, mert amiben nem is szabad nézeteltéréseknek lenni.

Egy ily kérdés volt a legutóbbi politikai harcunk alatt az alkotmány megvédésének kérdése. A veszély, a Bécsből eredő, egy csapásra összehozta az egymás ellen küzdő pártokat. Lehetséges volt ez s azon csodálkozhatunk volna, ha ez meg nem történik.

A parlamenti pártok mindegyike egy alapon állott és egy cél felé törekedett. Állott pedig az alkotmány megbizhatónak látszó talaján s törekedett a nemzeti ábránok megvalósításáért.

A pártprogramok többi része mind kisebb kérdések voltak, úgy annyira, hogy mikor a közös alap és a közös cél veszedelembé forgott, abban maradt minden más törekvés s menteni igyekeztek a nemzet legfontosabb kincseit, alkotmányát, szabadságát, önállóságát.

Oly példa ez, mely minden nemzetben felébreszti irántunk a tiszteletet.

Az ország határain belül pedig meg kell őriznünk most ezt a szövetséget arra, hogy mindenütt az összetartásból szerezzünk erőt.

Ezek a szavaink Fiuméra vonatkoznak. A magyar, olasz, horvát polgárok között végre meg kell lennie az egyetértésnek, melyet egy politikai színezetű párt önös érdekei miatt lépten-nyomon megakadályozott.

Egy oly párt, mely ha legnagyobbra olaszokból is áll, olasz testvéreit is ellenségül nézi, ha kisebb, anyagiasság kérdésekben nem egyeznek meg a vélemények az övéikkel.

Mindenesetre hasznos politika az, hogy testvérem az idegen is, ha zsebem javára van; s ellenségem a tulajdon vérem is, ha annak a magánérdek az ideálja, még pedig oly magánérdek, mely a klikk érdekeivel megegyezik.

Szükséges Fiumében ezekkel szemben összetartani a polgársá-

nak. A kisebb eltéréseket a meggyőződésekben mel'özenni kell ez esetben is, mert a legfontosabb óhaj és szükség, Fiume társadalmi és politikai életében a tisztaságot megteremteni a független magyar, olasz és horvát testvériség jelszava mellett.

Ungheria e Croazia.

In Ungheria, specie nei circoli politici e parlamentari di Budapest si segnano col più vivo interesse gli avvenimenti che si vanno svolgendo in Croazia.

La vittoria dell'opposizione fu salutata nella capitale ungarica con gioia addirittura entusiastica.

Ciò che soprattutto dava ragione a cotesta festa della nazione ungarica era il drappello abbastanza numeroso dei risolutzionisti che erano usciti vittoriosi dalle urne.

L'Ungheria desidera vivamente l'accordo colla Croazia, vuole vederne la risurrezione politica ed economica. Gli ideali dell'Ungheria non escludono punto quelli della Croazia, e le due nazioni che, come la storia c' insegna procedettero concordi in tante opere, specie nella gloriosissima lotta contro lo islamismo, dalla cui invasione salvarono l'Europa occidentale, possono ora pure lavorare d'amore e d'accordo a realizzare, l'una e l'altra, i loro ideali.

La gioia cui sopra accennammo venne alquanto turbata e amareggiata dalla notizia rapidamente diffusasi che i risolutzionisti — coalizione croato-serba si erano messi d'accordo, si erano anzi coalizzati col partito starceviciano!

In alcuni circoli politici questo fatto viene considerato niente meno che una delusione.

A noi pare che in tutto ciò vi sia molta esagerazione. L'accordo fra i due partiti è avvenuto e si è prova evidente l'elezione della presidenza della Dieta e quindi v'è garanzia che l'era della libertà e dello sviluppo economico della Croazia è veramente spuntata. Soltanto coll'opera concorde di questi due partiti è possibile la salvezza e la risurrezione della Croazia. E la Ungheria vuole vederla prospera, libera e quindi forte, la vuole al proprio fianco a combattere unite, amiche, alleate contro il nemico. Che gioverebbe all'Ungheria l'aiuto della Croazia nelle condizioni in cui questa era tenuta sino ad ora?

Si è vero, il partito starceviciano si era mostrato sino ad ora ostile all'Ungheria; ma non alla Ungheria, vale a dire alla nazione ungarica, sibbene al partito cosiddetto liberale, ch'era al potere ma non rappresentava i veri sentimenti e le idee della nazione, e il cui accordo colla Croazia era un mostruoso inganno.

Ed il partito starceviciano aveva ben ragione ad essere avverso, a combattere quell'accordo che significava un umiliante asservimen-

to della Croazia, ed è davvero meravigliosa che tutti i croati, anzi che sopportare così a lungo quel giogo, non si siano levati tutti a scuoterlo.

Noi crediamo che non ci sia croato, compreso il partito starceviciano intero, il quale non comprenda che soltanto nell'accordo coll'Ungheria, la Croazia può raggiungere i nobili intenti di redenzione in ogni campo, per cui, dopo aver così a lungo gloriosamente combattuto, l'opposizione croata ora è in grado di lavorare.

Ciò che è avvenuto in Ungheria, perché non può avvenire in Croazia? In Ungheria partiti divisi da principi recisamente opposti si sono stretti in patriottica alleanza e hanno sbaragliato il nemico comune, e ora lavorano concordi alla grandezza e prosperità nazionale. Perché ciò non potrà avvenire in Croazia, ove l'opposizione era divisa più da dissidi personali che da principi sostanzialmente diversi?

Ora in Ungheria è al potere un governo sinceramente e prettamente liberale, che deve ispirare la maggiore fiducia, composto di uomini cui ripugnerebbe sin l'ombra della slealtà! Con essi si può trattare colla più sicura fiducia. Uno dei suoi membri più importanti finì il suo discorso pronunciato a Ungvár a' suoi elettori con queste parole: Qualunque governo venga posto alla testa della Croazia, non deve accadere che in Croazia od altrove con richiamo allo Stato ungarico si commettano abusi e soprusi a danno della libertà del popolo.

Il partito dell'indipendenza è tutto animato da questi sentimenti. E noi speriamo che le cose tutte procederanno in modo che il grande voto patriottico dell'illustre Barčić, il quale ieri stesso insegnò che cosa vuol dire carattere adamantino, che cosa vuol dire avere ideali, che il suo nobilissimo voto diciamo sarà pienamente appagato.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 15.

Wekelre Sándor miniszterelnök temesvári beszéde foglalkoztatja ma a politikai világot. A beszéd nagyon különböző benyomást keltett az egyes pártokban. A függetlenségiék főképpen azt a tüntetően meleg hangot fogadták kedvetlenül, amelylyel a miniszterelnök a német szövetséghez való ragaszkodása, mint a kormánypolitika állandó és rendíthetetlen sarkkövét emelte ki. Ugyancsak a függetlenségi politikusok a választójog reformjáról szóló kijelentését a beszédnek úgy fogják föl, hogy a reform Andrassy Gyula gróf kívánsága szerint fog keresztül vitetni, miután a miniszterelnök hangsúlyozza, hogy a reformra nézve a kormány kebelében teljesen egyetemes vélemény uralkodik, már pedig az köztudomású, hogy Andrassy gróf szökebb határok közé kívánja

szorítani a választójogot, mint a függetlenségi párt. Az agráriusoknak is van kifogásuk a temesvári beszéd ellen, mert abban a bér-főlemelésre irányuló munkásmozgalom fölbátorítását látják. A későbbi megvitatás és a beszéd további értelmezése valószínűleg majd eloszlatja a felmerült aggodalmakat és megszünteti a rekriminációkat.

Holnap minisztertanács lesz, a melyen a miniszterelnök beszámol bécsi útja eredményéről és egyetemes megállapítják a tróbeszéd szövegét is. Mert téves a lapoknak az a híre, hogy a miniszterelnök magával vitte Bécsbe a trónbeszédet jóváhagyás végett. Mostani kihallgatás alkalmával ugyanis csak szóbeli előterjesztést tett a trónbeszéd tartalmáról és megállapodott a külügyi vonatkozások dolgában; de a szövegezés holnap fog megtörténni.

Polónyi a horvát kérdésről.

Polónyi Géza igazságügyminiszter vasárnap Ungváron beszédet mondott az alkalmával, hogy megköszönte a megválasztását. A beszédben a horvát kérdést e néhány szóban érintette:

Azok, a kik arra vannak eltökélve, hogy a magyar államnak és nemzetnek nem teljesítenek szolgálatot, fölünk sem várhatnak viszonzatszolgálatot. Érintenem kell a horvát kérdést is. Nem veszik észre az urak, hogy a lelkek felszabadulásának korszaka nem állott meg a Drávánál? A szabadság, testvériség és egyenlőség jellegű, a szabad levégő nem ismer határokat. Átcsapott a Drávan túl is és ime, Horvátországban sem kellett több, csak egy szabad választás és horvát testvéreink is bizonyítékát szolgáltatának annak, hogy ők is törhetetlen hűséggel ragaszkodnak a magyar állameszméhez, igaz testvéreink és velünk akarnak küzdeni a népek szabadságáért és a magyar állam boldogulásáért. Így legyen! Annak, hogy ez így legyen, első és alapföltétele az, hogy bármily kormányzat kerüljön Horvátország élére, többé, vagy legalább addig, míg a király és nemzet bizalma minket állit erre a helyre, nem szabad előfordulnia sem Horvátországban sem másutt annak, hogy népek jogai és szabadsága ellen a magyar állameszmére való hivatkozás mellett lehessen visszaéléseket elkövetni.

Pertörlés.

Nagyváradról jelentik: Virágh Béla dr., a nagyváradi ügyészség vezetője, pertörlési indítványt adott be Polónyi Géza igazságügyi miniszterhez a Kovács Gusztáv volt debreceni főispán által indított bűnügyekben. Az igazságügyi miniszter leiratban elrendelte, hogy e bűnügyekben a nagyváradi ügyészség a további eljárást szüntesse meg.

Az adók behajtása.

Félhivatalos jelentés szerint, az a hír, mintha az adóhátralékokat egyszerre akarnák érvényesíteni, nem felel meg a valóságnak. Az adóhátralékok beszedéséről csak az indemnitási törvény hatálybalépte után lehet szó, minthogy a beszédre csak ez a törvény fogja megadni a jogalapot. Az indemnitási törvényben falhatalmazást kér a

pénzügyminiszter az adóhátralékok rendezésére és e törvény megokolásában fogja részletesen ismertetni azt a tervezetet, amely szerint az adóhátralékokat az adózók érdekeinek sérelme nélkül beszédni kívánja.

Vilmos császár Budapesten.

Vilmos német császár legközelebb szerencsétlen a magyar nemzetet. Azon boldog tudatában, hogy a német nyelvnek még meghódított tartománya a magyar föld, boldog arccal vendégül jön ide, hogy egy királyi ebéden pohárköszöntőt mondjon a magyar nemzet állhatatosságáról, — a mi a német kommandóhoz való illeti. A nemzeti küzdelmünknek ez a nagy ellensége piros fehér zöld színbe játszó arccal jelenik meg közöttünk. A nagyszerű fogadtatás azonban nem marad el. Helyes. A magyar szívesen fogadja portájában a vendéget, ha az kívül fel is akarta gyujtani a háza fedelét. A szíves fogadtatás ezuttal is csak a vendég Vilmos császárnak jár ki.

Tündérest a Quarneróban.

A fiumei magyar egyesület által a magyar iskolahajó javára júniusi esti tengeri ünnepély iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik. Annyi előjegyzés érkezik, hogy a rendezőségnek a magyar-horvát társaság legnagyobb gőzöseinek kibérlését kellett tervbe vennie. Ennek következtében az ünnepély megtartásának napja végleges június 6-ikára állapított meg, mert ezen a napon úgy a „Gödöllő” mint a „Panonnia” a kikötőben lesznek. Ez különben a holdvilágítás szempontjából is a legkedvezőbb nap, mert ezen a napon esti 10 óra 12 perckor lesz holdtölte és így az ünnepély szépségéhez a hold teljes fényével fog hozzájárulni.

Eddig már több mint 150-en jelentkeztek részvételre Fiuméből és az ország különböző vidékeiről, valamint a fővárosból is. Abbaziában szintén mozgalom indult meg az ottani magyarság körében, hogy az ünnepélyen mentől többen részt vegyenek. Az abbaziaiak részére külön gőzösök fognak rendelkezésre bocsátatni, hogy kényelmesen átjöhessenek az ünnepélyhez és annak befejezése után ismét hazatérhessenek.

A részvételi díjat, mely az ünnepélyt családonként 4 korona, mások számára személyenként 3 korona, családonként 6 korona, sokan csekélynek tartják arra, hogy csak ennyivel járuljanak hozzá az iskolahajó létesítéséhez, midőn ritkán élvezhető tüneményes ünnepélyen vehetnek részt. Ennek következtében számos és részben tekintélyes felülfizetése érkeznek, a nélkül, hogy erre bárki felsóltatott volna. Ezen felülfizetéseket a rendezőség köszönettel fogadja és annak idején hirlapilag is nyugtázza fogja.

Az ünnepély programját a rendezőség május 25 és 30-ika közt művész és kivitelű falragaszon fogja közölni és ezen művészies kivitelű

falragasz elkészítése végett már több festőművésszel lépett érintkezés, kik a falragasz mintájának elkészítésére — tekintettel arra, hogy az ünnepély az iskolahajó javára rendeztetik — díjmentesen ajánlkoztak. A rendezőség köszönettel veszi ezen ajánlkozást és a beérkező tervezetek közül a művészi és ötletességi szempontból legsikerültebbet fogja felhasználni. Azt hisszük, hogy a nemes és hazafias cél érdekében még több magyar művész is fog találkozni, ki egy-egy szép falragasz-tervezetet küld be majd a nélkül, hogy ezen munkájáért mást, mint erkölcsi elismerést várjon.

A kiránduláson résztvenni óhajtok május 25-ig a részvételi díjnak póstaútványon való beküldése mellett vagy szóbelileg jelentkezhetnek: *Solymássy E.* Oszkár, tengeri hajózási főfelügyelő urnál (Tengerészeti akadémia) és *Fodor Gábor* urnál (Dohánygyár). A részvételi jegyek a jelentkezőknek póstaútján fognak legkésőbb június hó 1-ig megküldetni. Minden részvételi jegyen rajta lesz, hogy mely hajóra szól és hol fog állani az illető hajó. Mindenkinek kívánsága e tekintetben a lehetőségig figyelembe fog vétetni és a legnagyobb gond fog arra fordíthatni, hogy tekintettel a hangverseny után rendezendő táncmulatságra mindenki abba a társaságba kerüljön, a melyben magát legjobban érezheti.

La Commissione Steinacker.

La chiamiamo così, perchè da questo intelligente e operoso signore ne venne l'idea, e perchè la denominazione che le fu data renderebbe il titolo troppo lungo.

Apprendiamo ora che la Commissione si è messa alacremente all'opera, con propositi seri, con risoluta decisione di conseguire i due grandi intenti, i quali da essa s'attendono.

Essa si è raccolta sabato u. d. si è proposta questo importantissimo programma di lavoro: la riforma dei mercati, il togliimento dei monopoli circa l'acquisto delle merci di prima necessità, la stretta osservanza del regolamento della pescheria, l'istituzione di un mercato di approvvigionamento le pratiche da intraprendersi al governo per facilitare l'importazione del bestiame, l'intervento presso i datori di lavoro perchè i prodotti delle locali fabbriche non abbiano a Fiume un prezzo maggiore che nelle altre piazze, l'apertura di nuove vie per ridurre le pigioni dei quartieri, l'istituzione eventuale di un panificio per la vendita del pane a buon mercato, l'eventuali pratiche presso le ferrovie dello Stato per la riduzione dei noli sulle farine.

Oltre questo così promettente lavoro, la Commissione si propone di studiare altri mezzi ancora atti a conseguire lo scopo, ch'è quello di rendere meno difficile, e meno spoglia di conforti la vita agli operai in genere, e a tutti coloro per cui i redditi sono di gran lunga inferiori anche ai più urgenti bisogni della vita.

Lodevole è inoltre la risoluzione presa dalla Commissione di aggregare a sé persone che certo le potranno giovare al loro consiglio nelle deliberazioni che sarà per prendere, nella scelta dei mezzi per arrivare alla difficile e faticosissima meta. Le persone all'uopo scelse sono le seguenti: il consigliere ministeriale, relatore economico al r. governo signor Lodovico Egan, il direttore dei civici dazi, signor Antonio Ravasini, il commissario al civico macello signor Francesco Munih, i commissari all'annona signori Giovanni Nicolich e Leone Derencin.

Senonchè, malgrado le dolorose esperienze sulla inattività degli sforzi fatti sino ad ora da altre Commissioni a cui era stato affidato presso a poco lo stesso incarico, malgrado gli enormi ostacoli che la Commissione incontrerà per via, è lecito sperare che essa perverrà alla meta? Non vogliamo essere pessimisti; ma non possiamo spogliarci di dubbi grandemente tormentosi. Ripetiamo le difficoltà a vincerli, gli osracoli a superarsi sono enormi, e all'uopo occorre tanta risolutezza, tanta energia, così animoso senso della equità, tale e tanta abnegazione che, confessiamo, non siamo avvezzi a vedere frequente degli uomini. E pur troppo forse le più gravi difficoltà sono quelle che sono state create da coloro appunto che ora si mostrano così solleciti di togliere i guai gravissimi che tutti deplorano.

Certi monopoli, certi privilegi, certe prepotenze, certi arbitri, basati sull'abitudine impune di impiparsi delle leggi, dei regolamenti, degli interessi dei consumatori, considerati come diritti acquisiti per aiuti prestati in certe solenni occasioni, allorchè bisognava vincere, vincere ad ogni costo.

Ricorderanno certo i lettori come un tempo non guari lontano al tentativo fatto di porre freno al despotismo regnante, al disprezzo sin ostantato di ogni norma, di equità in qualche luogo vi fu chi alzò la voce rinfacciando in graitudine minacciando rappresaglie, vendette. E che allora si fece? Si cercò placare quella indignazione, e il buon popolo continuò pagare cara sempre più cara, una merce costituente il suo gradito nutrimento che rende lieta la sua mensa modesta, specialmente alla sera.

Oh! se la Commissione riuscirà seriamente a togliere i monopoli nell'acquisto delle derrate di prima necessità, a riformare a vantaggio dei consumatori, i mercati imponere a tutti, senza eccezione, l'osservanza del regolamento della pescheria, noi c'inchineremo riverenti, ammirati dinanzi ad essa, e confesseremo che essa ha saputo compiere un vero prodigio. „Qui si porrà la tua nobiltade” si può dire alla Commissione.

E noi l'attendiamo alla prova senza illusioni, ma anche senza uno scetticismo pessimista.

HIRES.

— **Pertörlés.** A szonoru emlékü Fejérváry-kabinet tömegesen foglaltatta le a hirlapokat, leggyakrabban királlysértés címen. Természetesen az inkriminált cikkekben rendszerint még csak az árnyéka se volt a királlysértéseknek, hanem inkább éles bírálatok a törvénytíró ügyvezetők s azok bérencei ellen. Már ez is elég volt, hogy utját állják a lap ter-

jesztésének. Az új kormány első intézkedése volt a megindított politikai perek eltörlése. A *Fiumei Hirlap* február 6-iki számát a vezércikkben foglalt állítólagos felségértésért szintén lefoglalták s megindult a bírói eljárás. Erre vonatkozólag ma egy *Végzés* érkezett a szerkesztőségünkbe, mely szerint a kir. ügyészség a vádat a B. P. 569., 128., 568 §-ai alapján elejtette. Egyébiránt alig van Magyarországon független lap, hova ne érkeznek most ilyen *Végzés*. Némely szerkesztőség tömegesen kap ezekből, a lefoglalt lappeldányokkal együtt.

— **Sztrájkok Horvátországban.** Eszékről jelentik, hogy a mitrovicai taningyárban a munkások egy része sztrájkol. A rendőrség felosztatta az észéki kőművesmunkások sztrájkanyagját. Az építőmesterek 800 munkást kizártak. Az építkezések teljesen szünetelnek. A szocialdemokraták országos szervezete elhatározta, hogy a bérek 20 százalékát befizeti az észéki sztrájkpénztárba, hogy az észéki építőmesterek ellen folytatott küzdelmet támogassa.

— **Olaszok egy osztrák hajó matrózai ellen.** Rómából jelenti tudósítónk, hogy Bariban néhány munkás összetűzött egy osztrák kereskedelmi briggg matrózaival, azért, mert ezek egy matrózt állítólag bántalmaztak. A matrózok felfegyverkeztek, hogy a munkások támadását visszaverhessék és felvonták az osztrák és magyar tengerészeti lobogót. Csak a kikötő-kapitány erélye akadályozta meg, hogy nagyobb baj nem történt. Az osztrák konzul tegnap este felvilágosításokat kért az osztrák-magyar lobogónak néhány munkás által való állítólagos megsértése miatt.

— **Egy olasz szocialista képviselő ügye.** Rómából jelenti, hogy a szocialista képviselőnek a mandátumról való lemondása folytán Ferri szocialista vezér imunitása megszünt és le kellene ülnie azt a tizhavi börtönbüntetés, amelyet reá Bettaio tengernagy rágalmazás miatt kiszabtak. Tekintettel azonban arra a nagy izgatottságra, melyet a képviselő letartóztatása előidézne, az igazságügyminiszter a büntetés megkezdését rendelettel elhalasztotta.

— **A kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesülete** mult havi választmányi ülésén elhatározta, hogy ezidei közgyűlését a helybeli állami felső kereskedelmi iskola negyedszázados jubileumával kapcsolatban öszszel Fiumében fogja megtartani.

— **Az Ausztráliába kivándorlók figyelmébe.** A magyar királyi belügyminiszterium az Ausztráliai kivándorlás ügyében a következőket teszi közzé: Az utóbbi időben egy állítólag bécsi ágens kivándorlókat verbuvál az ausztráliai „Queensland” részére. Tudomásunk szerint az ottani éghajlatot európai ember alig bírja el, minélfogva eddig az ottani gyarmatosok kínaiakkal és az ausztráliai szigetvilág benszüllöttjeivel munkáltatták földjeiket, minek folytán aztán a munkásnép bizonyos rabszolgasági viszonyba süllyedt. Ennek most erélyes intézkedés folytán vége szakadt, mivel a gyarmatosok a munkaerőt pótolni kénytelenek. Európában toboroztatnak kivándorlókat. Óva intünk mindenkit, hogy ezen ügynökök szavainak hitelt ne adjon, mivel a kivándorlók könnyen hasonló sorsra juthatnak.

— **Rotschild a budapesti szegényeknek.** Budapestről sűrűgönyzik a *Fiumei Hirlap*-nak: Báró Rotschild Artur, kinek lova a legutóbbi versenyekben százezer koronás nyereget vitt el, a nyereget legnagyobb részét Budapest szegényeinek adományozta.

— **Petőfi Sándor operahős.** Alfano Ferenc hírneves olasz zeneszerző, kinek legújabb operáját a Tolstoj regénye után irt „Risurrezione“-t nagy sikerrel nem rég mutattak be, új dalművet készül írni, melynek hőse **Petőfi Sándor** lesz. Alfano Ferenc nemrég olvasta Petőfi Sándor élete és halála történetét s azon fellelkesülve, elhatározta, hogy az operát megírja. A zeneszerző a magyar függetlenségi harc népszerű dalai és indulói közül is felhasznál néhányat.

— **Chimay hercegnő Budapesten.** A világhírű Chimay hercegnő, Rigó Jancsi volt kedvese, az élőkép-művész legújabb „szerepművevel“, Billouge Lojzi olasz vasutással eljött Magyarországra, hogy meglátogassa Rigó Jancsi hazáját. A hercegnő ez alkalommal nem szállóban vett lakást, hanem jelenlegi lovagjának, a fekete Lojzinak, egy barátjánál szálltak meg az Izabella-utcában. Holnap tovább utaznak.

— **Két dunai hajó összeütkezése.** Ma délelőtt Budapesten a Bomba-tér előtt hajóösszeütkezés volt. A Dunagőzhajózási társaság „Hattyu“ nevű hajója nekiment egy csavargözösnek. Mindkét hajó erősen megrongálódott, az utasokban azonban nem esett kár, a nagy rémületen kívül. Az összeütkezés okát még nem állapították meg. A vizsgálat megindult.

— **A reggeli lapok hírei. Honvédhadnagy öngyilkossága Léván.** Léváról írják: Vasárnap vítlángyorsasággal terjedt el a városban a hír, hogy Polcz Jenő 21 éves honvédhadnagy öngyilkossá lett. A hír mindenfelé nagy részvétet keltett. Polcz Jenő szolgálati fegyverével szíven lötte magát. Mire a lövések zajára berohanak a lakásba, a halálal vivódott. Életbenmaradásához kevés a remény. — **A józsefvárosi választás.** A függetlenségi és 48-as Madary-párt híveinek száma egyre növekedik. Több ipartestület VIII. kerületi választói, legutóbb az építőiparosok testülete csatlakozott Madary Gábor pártjához és ugyanezt a vasutasok is. — **A király unokája Budapesten.** Windischgraetz Ottó herceg és neje, Erzébet királyi hercegnő, néhány nap óta Budapesten időzik. Szombaton este a hercegi pár tiszteletére a Park-klubban vacsora volt, a melyen a főúri világ több előkelő tagja vett részt. A hercegi pár viszont vasárnap délután hat órakor ebédet adott az Országos Kaszinóban. Az ebéd mintegy huszonötven vettek részt, ott volt többek közt Szápáry Pál gróf, Széchenyi Aladár gróf és neje, Wenkheim László báró, Széchenyi Viktor gróf és még többen. — **Kossuth Ferenc nem megy Bukarestbe.** Illetékes helyről jelentik, hogy nem felel meg a valóságnak a napilapokban megjelent azon hír, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a bukaresti kiállítás megnyitására megjelennék.

Színház Zene, Művészet.

* **Mulató istenek.** Lehár Ferenc operetteje, a *Mulató Istenek* kerültek színre tegnap este a magyar színházban. Az operette zenéje kellemes, de nem tartozik Lehár jobb szerzeményei közé. Librettoja pedig bosszantóan silány. Egyes helyzet kihasználásával akarnak sikert érni benne, de a színészek minden igyekezete hiábavaló. *Berczik Margit* és *Mezey Jolán* játéka és éneke nagyon tetszett. Jók voltak még *Virágh Ferenc*, *Sárosi Andor*, *Papir Sándor*, *Sáfrány Vilmos*.

* **Faludi Károly Fiumében.** A fiumei közönség kedvenc komikusa, *Faludi Károly*, kit az itteni szereplései révén nagyon jól ismernek, Fiumében tartózkodik s értesülésünk szerint vendégsze-

repelni fog a magyar színtársulatnál. A közönség nagyon szívesen fogadná Faludi fellépését.

* **Bőregér.** Csütörtörtök esti előadásul a színházi igazgatóság a *Mikadó*-t tűzte ki előadásul. Ez az operette azonban lekerült a színről s helyébe a *Bőregér* jő, melyben a Rosalinda szerepét a társulat legjobb énekesnője, *Rédey Szidi* primadonna játssa.

* **Magyar színház.** *Pálmay Ilka* holnap szerdán a *Nebántsvirág*-ban *Denise* szerepét játssa el. Ez oly művészi esemény Fiumében, a milyenre már évek óta nem volt eset.

Pénteken a *Tót leány* című énekes életképben játssa el a diva egyik legfényesebb alakítását.

Magyar színház.

Páratlan bérlet. Páratlan bérlet.

Ma este 8 órakor.

Itt először

Killikran ie herceg

Vigjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Van Macbayne,	Szabó Ferenc
Killicrankie herceg	Szabó Ferenc
Henry Pitt Wellby,	Szöke Sándor
képviselő	Szöke Sándor
Ambrose Hicks,	Gedő Gusztáv
ujságíró	Gedő Gusztáv
Alexand. Macbayne	Somlár Zsiga
felügyelő	Somlár Zsiga
Pangburné grófné	Aitner Ilka
Lady Henrietta	Aitner Ilka
Addison, leánya	Haraszi Mici
Mulhollandné, gazdag özvegy	Haraszi Mici
Macbaynené, gazdasszony	Kende Paula
Komornyik	Gömöri Vilma
Inas	Széchy Ernő
Szobaleány, Lady	Fabriczky I.
Henrietta szolg.	Bató J.
Komorna, Mutholandné szolg.	Szokol Margit

Holnap

Gróf Kinszkyné

PÁLMAY ILKA

felléptével

Nebántsvirág

Operette 3 felvonásban.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest máj. 15. Ma délután miniszter tanácsot tartanak, mely alatt a főképpen a főispáni kérdések kerülnek szóba. Csongrád-megyei, szegedi, torontáli és a hevesi főispáni tisztségek betöltéséről van szó. A miniszteri tanácskozás elé nagy érdeklődéssel néznek.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, május 15. A 48-as és függetlenségi párt szombaton és vasárnap este a Royal szálló nagytermében pártértekezletet tart. Az értekezleten Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a párt elnöke foglalja el az elnöki széket.

Választások a vidéken.

Budapest, május 15. Szegszárdon pótválasztás van. Jelöltek: Boda Vilmos függetlenségi és Szabó Károly református pap. Délig Bodának 185, Szabónak 182 szavazata van. — Csákváron Dobroszláv Péter függetlenségi jelölt küzd Vrehan József nemzetiségi

ellen. A románok a Gotterhaltét énekelik. — Törökkanizsán Tallián Béla volt földmívelésügyi miniszter pártönkivüli programmal Illic Franko nemzetiségi ellen küzd. Talliánnak délig 119, Illicnek 115 szavazata van.

A horvát kérdés.

Budapest, máj. 15. Supilo Ferenc lapszerkesztő tegnap Budapestre érkezett és Wekerle Sándor miniszterelnökkel és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel hosszabban tárgyalt a horvát koalíció megbízottjaként. A beszélgetést a fiumei provizorium rendezése dolgaiban tartották meg. E kérdésekkel hozzák összefüggésbe gróf Pejacsevich horvát horvát bán Budapestre érkezését.

Una missione di Supilo?

Budapest, 15. Si trova qui Francesco Supilo, giunto qui, dicesi per incarico del partito della coalizione croato-serba.

Parlo col presidente dei ministri Wekerle e col ministro Kossuth, Si assicura che abbia toccato la cosiddetta questione di Fiume. Si trova qui pure il bano Pejacsevich.

Nagyvilágból.

** **Merénylet a spanyol király ellen.** Párisba érkezett madridi távirat jelenti, hogy XIII. Alfonz spanyol király ellen amikor a pályaudvarról automobilon sietett vissza a királyi kastélyba, ismeretlen tettes merényletet követett el. A király Lujza orléans hercegnőnek és Mária Terézia infánsnőnek társaságában unokánővérét, a párisi grófnőt kísérte a pályaudvarra és onnan visszatérőben történt a merénylet, amely, úgy látszik, valami monomaniákus műve lehetett. A merénylő követ hajított a gépkocsiba. A király azonban megállította a kocsit, akkora azonban már nyoma veszett a merénylőnek. A kő, amely félkilogramm súlyú volt, nem a királyt találta, hanem nőjét, az infánsnőt, aki balszeme alatt elég súlyos sérülést szenvedett. A király a követ emlékül tette el.

Szerkesztői üzenetek.

Spectator. — Egy budapesti áttutató. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

A köztem és *Csányi Tivadar* m. kir. postatiszt között folyó hó 13-án felmerült lovagiasügy tárgyalási menetéből kifolyólag, a letagadott sértések folytán, úgy a saját meggyőződésem, valamint a kezeim között levő írásbeli bizonyítékok alapján, nevezetett *hazug embernek* nyilvánítom.

Fiume, 1906. május hó 15-én.

Bodor Géza,

m. kir. vámsegéd-tiszt.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

ABBAZIA,

„Nemzetközi Hálókocsi Társaság“

fürdőtelepe egész éven át nyitva.

Iroda: **Stefánia szálloda.**

Sürgőnycim: **Kuranstalten Abbazia.**

Egészen új berendezés. A fürdőigazgatóság összes épületei renoválva és a leg-elegánsabban ujonan bebútorozva. Lift, villamos világítás, meleg- és hidegvízvezeték, tengerifürdők. A fürdőigazgatóság épületei: **Stefánia szálloda, Quarnero szálloda és kávéház, 1-ső 2-ik és 3-ik számú dependance, Amália, Angiolina, Flóra, Laura, Mandria, Slatina villák stb.**

A társaság szállodái a fürdőhely központjában, a híres babérrdőben a tengerparton, a legnagyobb, e nemben egyedülálló kényelmet nyújtják. (Angiolina tengerifürdő a Quarnero szálloda mellett, Lajos Victor főherceg meleg tengerifürdő és gyógyfürdő a Stefánia szállóval és a 2-ik számú dependanceval közvetlen összeköttetésben.)

A **Quarnero** kávéházban, a **Glacier** pavillonban, a **Stefánia** szálloda télikertjében és nagy éttermében naponta hangverseny. Az elegáns nagyközönség találkozó helye.

A legjobb híru konyha. Saját borpince, 25 féle francia pezsgő. Nagy társalgóhelyiségek, olvasóterem, zeneterem, játéktér, télikert, jól szellőztetett magas étterem nagy kiterjedésű saját park, gyönyörű kilátással a fiumei öbölre (Quarnero) és a szigetcsoporra (Veglia, Cherso).

A **Stefánia** szállodában minden nyelven beszélnek. Tudakozódásra szíves készséggel válaszol a „Nemzetközi Hálókocsi-társaság fürdőtelepeinek igazgatósága.“

Abbazia Stefánia szálloda.

DUPLICAR NARCISO

Butor-nagykereskedés és raktára

FIUME - Piazza delle Erbe 6 sz. - FIUME.

Ajánlja a Görzi butorgyárból (Salcano) származó fa- és vasbutorait, képeket, tükröket és mindennemű kárpitos munkákat. Fiuméb n ezideig még nem ismert halhatatlan olcsó árakon, melyek minőség tekintetében is versenyeznek a bécsi butorgyártmányokkal:

Trümmő 4 fiókos tükrörel	22.— frt.
Trümmő egyszerű	20.— frt.
Szekerény egy ajtósi fiókkal	20.— frt.
Szekerény két ajtósi fiókkal	25.— frt.
Ágy egy személyre	16.— frt.
Ágy egy személyre esztergált lábakkal	17.— frt.
Ágy két személyre kéttükrös	21.— frt.
Ágy két személyre esztergált lábakkal	24.— frt.

➡ **Mindennemű konyhabutor és berendezés.** ➡

Hela szájviz,

Sternbach gyógyszerésznél táblácska alakban, a jelenkor legjobb szájvize. Elismerő levelek **Trani** grófné ő királyi fensége, báró **Weigel** táborszernagytól, stb. stb. Egy üveg ára 1 korona. **Abbazia-gyógyszertár.**

Üres telek

Volosca utca 8—10 számú házak között, rakodó-helynek igen alkalmas, 10 óra jutányos árért bérbe adó. Bővebbet Via di Volosca 62 I. em.

BECK HENRIK első magyar sütődéje

FIUME, Corsia Deák.

(pályaudvarral szemben)

Naponta 3-szor friss sütemény, legkittünőbb rozskenyér, vajás sós-kiflik. — Szállít házhoz naponta kétszer a város minden részén. — Tea-vaj eladás.

Fodrász-üzlet.

A közönség szives figyelmébe ajánlom borbély- és fodrászüzletemet (Adria-palota), bel- és külföldi illatszerekkel, különféle haj- és fogkefékkel dusan felszerelve.

A nagyközönség szives pártfogását kéri

DEDAKIN LÁSZLÓ

borbély- és fodrász.

ABBAZIA

HAUSNER PENSION

egész éven át nyitva.

Dr. Schalk Sanatoriuma.

(Neues Curhaus) ABBAZIÁBAN

a physikai diätetikus terápia minden modern segédeszközével felszerelt gyógyintézet.

Egész éven át nyitva.

Hydrotherapeutikus, orthopädikus, diätetikus kezelés. Szabad-léggymód hízó- és soványítókurák gyógy-gimnasztika, vibrációs massage, villamos teli- és fényfürdők, nap és légfürdők.

60 a legmodernebb kényelemmel felszerelt szoba és apartamente, délre és a tengerre nyíló kilátással. Központi fűtés, villamos világítás, lift.

Tudakozódásra szives készséggel felel a Neues Curhaus intézősége Abba-ziában.

Festartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; Dr. MIZZAN A.,

az „ADRIA“ palotával szemközt. — Telefon 385,

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Restaurant „CIRKVENICA“ Vendéglő CIRKVENICA.

E' il ritrovo dei fiumani e da tutti coloro che desiderano trovare conforto cibi appetitosi, l'eccellente birra della fabbrica di Pilsen (fondata l'anno 1842) tratta dalla fonte migliore, servizio pronto, inappuntabile, e prezzi mitissimi.

Dev.mo
Gabriele Valjak.

A nagyközönség kedvenc nyaraló- és kiránduló helyén megnyitottam a „Cirkvenica“-hoz címzett vendéglőmet. Pontos és gyors kiszolgálás mellett jó ételeket és elsőrendű pilsdini sörökkel (alapított 1842-ben) szolgállok a közönségnek. Mérsékelt árakat biztosítottam.

Tisztelettel
Valjak Gábor.

Banca e Cassa di Risparmio pel Litorale (Società anonima).

AVVISO.

Il X congresso generale ordinario della Banca e Cassa di Risparmio pel Litorale Società anonima, tenutosi addì 18 Aprile 1906, ha deciso di **umentare il capitale sociale da Cor. 500.000 a Corone 1,000.000** mediante emissione di 5000 azioni nuove da Corone 100 nominali cadauna, autorizzando la direzione di stabilire tempo, modo e condizioni del l' emissione delle dette nuove azioni, come anche il loro prezzo d' emissione.

In esecuzione di tale decisione del congresso generale ha la direzione della Banca e Cassa di Risparmio pel Litorale, Società anonima, deliberato **di emettere** per adesso soltanto

2500 AZIONI

e precisamente in considerazione che le nuove azioni avranno lo stesso valore intrinseco goderanno gli stessi diritti delle vecchie azioni per i possessori delle vecchie azioni **al prezzo di emissione di Cor. 210 (duecentodieci) per cadauna.**

Le azioni nuove parteciperanno agli utili sociali a partire dal 1 Gennaio 1907 (sette) mentecchè i possessori delle medesime riceveranno per l'anno 1906 in corso l'interesse del 4% pro rata temporaria dal giorno degli effettuati pagamenti.

Ai possessori delle vecchie azioni spetta al prezzo suindicato il diritto di opzione su 2000 (duemila) azioni nuove per ogni 2 azioni vecchie.

Non verrà preso riflesso alla ripartizione delle nuove azioni alle vecchie azioni insinuate per l'esercizio dell diritto di opzione e non divisibile con 5 (cinque).

Cinquecento (500) azioni della nuova emissione vengono con ciò esposte a pubblica sottoscrizione al prezzo di corone 225,— (duecento venticique) per azione.

La differenza fra il valore nominale delle azioni ed il loro prezzo d'emissione di tutte 2500 azioni, verrà senza diffalco alcuno devoluta al fondo di riserva.

I possessori delle vecchie azioni della Banca e Cassa di Risparmio pel Litorale, Società anonima, (emissione del 31 Dicembre 1895) che intendono esercitare il diritto di opzione sulle nuove azioni dovranno a scampo della perdita di questo diritto **insinuare tale esercizio fino a tutto 18 m. c.** mediante presentazione delle azioni vecchie (senza talone e senza cupons) in doppio esemplare firmato da proprio pugno.

Le azioni verranno tosto restituite dopo l'apposizione di una stampiglia, constatante l'esercitato diritto di opzione agli azionisti.

L'opzione come anche la sottoscrizione sulle **500 azioni** di nuova emissione esposte a pubblica sottoscrizione dovrà essere esercitata dal 9 m. c. a tutto il 18 m. c. presso le casse della sottoscritta Società in Sussak e presso le filiali in Fiume e Buccari, incaricate pure coll'incasso dei versamenti.

All'atto dell'opzione dovranno i possessori delle vecchie azioni pagare Cor. 10.— (dieci) ed all'atto della sottoscrizione Cor. 25.— (venticinque) per ogni azione.

Il residuo prezzo emisionale di Cor. 200.— per azione é pagabile in due uguali rate di Cor. 100.— (cento) cadauna addì 15 Giugno e 15 Agosto a. c.

Sui versamenti in ritardo decorrerá l'interesse del 5% annuo, riservandosi inoltre la società di valersi per le azioni non messe in regola di versamento dei diritti conferitile dal § 12 degli statuti sociali.

Sará in facoltà del sottoscrittore di liberare completamente le azioni anche all'atto dell' opzione rispettivamente sottoscrizione.

Dopo seguito il pagamento di tutto il prezzo emisionale verranno — verso restituzione delle rispettive ricevute interinali — estradate nuove azioni al portatore.

Venendo sottoscritte pubblicamente più di 500 azioni, la direzione si riserva il diritto di ripartizione delle azioni nuove.

I moduli per l'esercizio di opzione degli interessati per la sottoscrizione si tengono a disposizione degli interessati presso il sottoscritto istituto e le sue filiali in Fiume e Buccari.

Susak-Fiume 5 Maggio 1906.

La direzione della Banca e
Cassa di Risparmio pel Litorale società anonima.